

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD ŽILINA

Oravské múzeum Dolný Kubín	
Došlo <i>7.8.2018</i>	
Číslo: <i>416/18</i>	Číslo spisu:
	RZ-ZH/LU:
Prílohy/listy:	Vybavuje: <i>GREŠK</i>

Číslo konania: KPUZA-2018/14896-3/59812/PIE
Vybavuje/telefón: Mgr. Jana Piecková, 041/245 28 24
Žilina, dátum: 01.08.2018

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina, ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) na základe žiadosti Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín v zmysle § 33 ods. 3 pamiatkového zákona **rozhodol** podľa § 33 ods. 2 pamiatkového zákona **o zámere na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky – HRAD v Oravskom Podzámku**, súpisné č. 1, parc. č. 1, k. ú. Oravský Podzámok, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/1-26, a to konkrétne pamiatkového objektu – **STAVBA OBYTNÁ II. (tzv. administratívny trakt)**, ktorá je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísaná pod číslom **237/19** takto:

navrhovaný zámer na komplexné reštaurovanie exteriéru tzv. administratívneho traktu je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný.

Krajský pamiatkový úrad Žilina k predloženému zámeru na reštaurovanie určuje podľa § 33 ods. 4 v nadväznosti na § 32 ods. 4 pamiatkového zákona nasledujúce podmienky:

1. Pred začatím obnovy a reštaurovania zabezpečiť na fasáde objektu vykonanie predstihového **architektonicko-historického výskumu** v zmysle § 35 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. a/ a § 39 pamiatkového zákona (ďalej len „pamiatkový výskum“).
2. Z pamiatkového výskumu spracovať prípravnú výskumnú dokumentáciu, ktorá musí byť vypracovaná v zmysle § 7 a § 8 Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
3. Výskum realizovať tak, aby boli vyhodnotené a zdokumentované najmä nasledovné okruhy:
 - a) stavebný vývoj, architektonické a stavebné fázy vývoja národnej kultúrnej pamiatky,
 - b) archívne historické súvislosti národnej kultúrnej pamiatky,
 - c) overenie pamiatkových hodnôt jednotlivých častí, konštrukcií, prvkov, detailov, povrchových úprav, umeleckej výzdoby a ďalších súčastí národnej kultúrnej pamiatky,
 - d) výskum musí obsahovať aj špecifikáciu a inventarizáciu zachovaných hodnotných architektonických, remeselných, umelecko-remeselných, výtvarných, technických prvkov a detailov (aj doteraz nepoznaných a skrytých).
4. Po realizácii sondážnej časti výskumu je spracovateľ povinný zvolať odbornú komisiu za účasti zástupcov Krajského pamiatkového úradu Žilina.
5. K výskumnej dokumentácii (prípravnej dokumentácii), posúdenej Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky, vydá Krajský pamiatkový úrad Žilina v zmysle § 32 ods. 10 osobitné záväzné stanovisko, v ktorom určí ďalší postup obnovy.
6. Architektonicko-historický výskum a **reštaurátorský výskum** realizovať vo vzájomnej súčinnosti realizátorov výskumov.

7. **Spracovať** a Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **predložiť návrh na reštaurovanie** predmetnej časti nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „Návrh na reštaurovanie“), ktorý bude vypracovaný v súlade s § 5 ods. 2 a 3 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon (ďalej len „vyhláška“).
8. **Súčasťou Návrhu na reštaurovanie musí byť reštaurátorský výskum** zameraný na zhodnotenie technického stavu **omietkových vrstiev**, ich stratigrafie a prípadných nálezov maľovanej výzdoby, zhodnotenie stavu všetkých **kamenných prvkov**, identifikovanie a zhodnotenie sekundárnych zásahov na fasáde.
9. **Reštaurovanie môže vykonávať len fyzická osoba – reštaurátor** v súlade s § 33 ods. 7 pamiatkového zákona.
10. Reštaurátorský výskum, návrh na reštaurovanie a reštaurátorské práce na predmetnej národnej kultúrnej pamiatke **môže vykonávať len reštaurátor so špecializáciou na reštaurovanie nástennej maľby, historickej omietky a muriva v interiéroch a exteriéroch historickej architektúry a so špecializáciou na reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, kamenných architektonických článkov, muriva a nadväzujúcich omietok v interiéroch a exteriéroch objektov historickej architektúry**
11. **Do 60 dní po ukončení reštaurovania odovzdať** Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **dokumentáciu vykonaných reštaurátorských prác** spracovanú v súlade s § 6 vyhlášky reštaurátorom, ktorý reštaurovanie vykonal.

ODÔVODNENIE

Krajskému pamiatkovému úradu Žilina bola dňa 17.07.2018 doručená žiadosť správcu - Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín o vydanie rozhodnutia o zámere na reštaurovanie exteriérových omietok na tzv. administratívnom trakte na Oravskom hrade. Národná kultúrna pamiatka, pamiatkový objekt kaplnka je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/19.

Dvojkridlová dvojpodlažná obytná budova na pôdoryse v tvare „L“ lemuje na južnej a západnej strane areál 1. predhradia v juhozápadnej časti. Západné krídlo budovy je vložené medzi presbytérium kaplnky sv. Michala a južnú baštu III. Na neho nadväzuje južné krídlo napájajúce sa na východný hradbový múr 1. predhradia. Najstaršou časťou dnešnej budovy je vonkajší obvodový múr, o ktorom sa predpokladá, že tvoril hradbový múr neskoro stredovekého predhradia z poslednej štvrtiny 15. stor. Obytná budova bola postavená v rámci jednej prestavby hradu realizovanej Jurajom Turzom na začiatku 17. stor. na mieste starších budov. Ďalšie úpravy stavby dokladajú mladšie pruské klenby a trámové stropy.

Predložená žiadosť sa týka reštaurovania národnej kultúrnej pamiatky, preto Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodoval podľa § 33 ods. 2 pamiatkového zákona, v ktorom je uvedené: „Reštaurovanie môže vlastník pripravovať iba na základe predchádzajúceho rozhodnutia krajského pamiatkového úradu o zámere na reštaurovanie.“ a podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona, v ktorom je uvedené: „Druh reštaurátorskej dokumentácie, rozsah reštaurátorských výskumov, druh, rozsah a podmienky vykonávania reštaurátorských prác určí krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí o zámere na reštaurovanie ...“ Reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky alebo jej časti je v zmysle § 33 ods. 1 pamiatkového zákona „osobitným druhom obnovy“. Reštaurovanie v zmysle § 33 ods. 7 môže vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 33a a má poverenie od pamiatkového úradu alebo ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie reštaurovania; člen Komory reštaurátorov alebo vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.

Dňom doručenia podania bolo začaté správne konanie v súlade s § 18 ods. 2 správneho poriadku. O začatí správneho konania v súlade § 18 ods. 3 správneho poriadku boli upovedomení známi účastníci konania oznámením č. KPUZA-2018/14896-2/58257/PIE, zo dňa 20.07.2018 a zároveň v súlade s § 3 ods. 2 a § 33 správneho poriadku im bolo umožnené uplatniť návrhy a pripomienky, vyjadriť sa k podkladom pre

rozhodnutie, spôsobu ich zistenia a navrhnutí ich doplnenie. V lehote určenej krajským pamiatkovým úradom podľa § 27 ods. 1 správneho poriadku neuplatnili svoje pripomienky.

Krajský pamiatkový úrad Žilina predložené podanie preskúmal a na základe dostupných podkladov podľa § 33 ods. 2 pamiatkového zákona vo výrokovej časti rozhodnutia uviedol, že predmetný zámer na reštaurovanie je prípustný a podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona určil podmienky reštaurovania. Uvedené podmienky určil, tak aby všetky zásahy v rámci reštaurovania boli vykonané na najvyššej odbornej úrovni. Reštaurátorský výskum je nutné dôsledne spracovať z dôvodu riadneho posúdenia stavu pamiatky – jej hmotnej podstaty, stavu omietkových vrstiev a kamenných prvkov. Vzhľadom na pamiatkové hodnoty stavby, jej vek a slohovú viacvrstevnatosť je nutné pred jej obnovou a reštaurovaním vykonať architektonicko-historický výskum, pri ktorom môže dôjsť k zisteniam a nálezom, ktoré môžu významným spôsobom ovplyvniť celkovú obnovu objektu. Len na základe výsledkov reštaurátorského výskumu a architektonicko-historického výskumu môže byť zodpovedne určená metodika obnovy pamiatky.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako znie výrok tohto rozhodnutia. Rozhodnutie je vydané z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a nie je podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, nakoľko sa jedná o reštaurovanie ako osobitný druh obnovy, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia stavebného zákona.

Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

Vzhľadom k tomu, že Krajský pamiatkový úrad Žilina nie je z technických dôvodov schopný vykonať tento právny úkon elektronicky, postupuje podľa § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t.j. na Krajskom pamiatkovom úrade Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina. Odvolacím orgánom je Pamiatkový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD ŽILINA

Číslo konania: KPUZA-2019/3998-3/14610
Vybavuje/telefón: Mgr. Jana Piecková, 041/245 28 24
Žilina, dátum: 04.03.2019

Oravské múzeum Dolný Kubín	
Číslo	12.3.2019
Číslo:	45/2019
Číslo spisu:	
RZ-ZHĽU:	
Prílohy:	0/2
Vybavuje:	Grigor

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina, ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) na základe žiadosti Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín **rozhodol** podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona o **návrhu na reštaurovanie nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky – HRAD v Oravskom Podzámku**, súpisné č. 1, parc. č. 1, k. ú. Oravský Podzámok, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/1-26, a to konkrétne pamiatkového objektu – **STAVBA OBYTNÁ II. (tzv. administratívny trakt)**, ktorá je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísaná pod číslom **237/19** takto:

schvaľuje

predložený návrh na reštaurovanie „**Návrh na reštaurovanie pamiatky – Administratívny trakt – Oravský Podzámok – Oravský hrad**“ (ďalej len „Návrh na reštaurovanie“), ktorý vypracoval Mgr. art. Rudolf Boroš v roku 2018.

Krajský pamiatkový úrad Žilina k predloženému návrhu na reštaurovanie určuje podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona nasledujúce podmienky:

1. Fasádu tzv. administratívneho traktu prezentovať vo výraze omietok zo začiatku 19. storočia.
2. Odstrániť všetky sekundárne novodobé cementové omietkové vrstvy a nátery. Sanovať odhalené murivá (mechanicky ich očistiť a dezinfikovať) a doplniť ich lomovým kameňom.
3. Spracovať a predložiť na schválenie Návrh na reštaurovanie kamenných článkov na objekte.
4. Fragmenty starších omietkových vrstiev s výzdobou reštaurátorsky upevniť a konzervovať. Reštaurátorsky rekonštruovať finálnu vápennú omietkovú vrstvu. Záverečná farebnosť bude určená na základe farebných vzoriek na fasáde po odsúhlasení Krajským pamiatkovým úradom Žilina.
5. Prípadná analytická prezentácia vybraných častí starších vrstiev bude určená po komplexnom očistení fasády.

ODÔVODNENIE

Krajskému pamiatkovému úradu Žilina bola dňa 17.01.2019 doručená žiadosť Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín o vydanie rozhodnutia o návrhu na reštaurovanie fasády archívnej bašty na Oravskom hrade, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/19.

Predložený návrh na reštaurovanie sa týka reštaurovania národnej kultúrnej pamiatky, preto Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodoval podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona, v ktorom je uvedené: „Krajský

pamiatkový úrad vydá osobitné rozhodnutie o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie; o správe z reštaurátorského výskumu môže vydať samostatné rozhodnutie“. Reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky alebo jej časti je v zmysle § 33 ods. 1 pamiatkového zákona „osobitným druhom obnovy“.

Dňom doručenia podania bolo začaté správne konanie v súlade s § 18 ods. 2 správneho poriadku. O začatí správneho konania v súlade § 18 ods. 3 správneho poriadku boli upovedomení známi účastníci konania oznámením č. KPUZA-2019/3998-2/4913/PIE, zo dňa 21.01.2019 a zároveň v súlade s § 3 ods. 2 a § 33 správneho poriadku im bolo umožnené uplatniť návrhy a pripomienky, vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie, spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. V lehote určenej krajským pamiatkovým úradom podľa § 27 ods. 1 správneho poriadku neuplatnili svoje pripomienky.

Krajský pamiatkový úrad Žilina predložené podanie preskúmal a na základe dostupných podkladov podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona vo výrokovej časti rozhodnutia predmetný návrh na reštaurovanie schválil. Predložený návrh na reštaurovanie Krajský pamiatkový úrad Žilina posúdil po obsahovej a formálnej stránke a konštatuje, že bol vypracovaný v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o zámere na reštaurovanie predmetnej národnej kultúrnej pamiatky č. KPUZA-2018/14896-3/59812/PIE, zo dňa 01.08.2018.

Vzhľadom na zásadnú stavebnú fázu objektu zo začiatku 19. storočia aj výsledná prezentácia omietkových povrchov bude prezentovaná v tejto forme a farebnosti. Devastujúce vrstvy cementových omietok a náterov z 20. storočia je nutné komplexne odstrániť a sanovať zachované historické vrstvy v zmysle predloženého Návrhu na reštaurovanie. Prípadnú analytickú prezentáciu niektorých starších fragmentov bude možné určiť až po očistení fasády od nevhodných sekundárnych vrstiev a po vyhodnotení realizovaného architektonicko-historického výskumu.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako znie výrok tohto rozhodnutia. Rozhodnutie je vydané z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a nie je podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, nakoľko sa jedná o reštaurovanie ako osobitný druh obnovy, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia stavebného zákona.

Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t.j. na Krajskom pamiatkovom úrade Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina. Odvolacím orgánom je Pamiatkový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

Vzhľadom k tomu, že Krajský pamiatkový úrad Žilina nie je z technických dôvodov schopný vykonať tento právny úkon elektronicky, postupuje podľa § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mgr. LENA ČERVENÝ

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava
Administratívna budova č. 2
027 41 Oravský Podzámok

Váš list číslo/zo dňa
5.6.2019

Naše číslo
PUSR-2019/18463-2/67729

Vybavuje/kontakt
OMK

Bratislava
22.8.2019

Vec

**Oravský Podzámok, hrad, obytná budova II, architektonicko-historický výskum fasád
- stanovisko k výskumnej dokumentácii**

Listom prijatým dňa 5.6.2019 ste nás požiadali o stanovisko k predloženej výskumnej dokumentácii „Oravský hrad NKP, budova obytná II., architektonicko-historický výskum fasád“, ktorý spracovali Mgr. Michal Šimkovic, Mgr. Michal Čajka v novembri 2018 – marci 2019.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“) na základe § 39 ods. 10 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a § 7 a § 8 vyhlášky MK SR č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon v znení neskorších predpisov, (ďalej len „vyhláška“), vydáva k predloženej výskumnej dokumentácii toto

stanovisko

Predmetom výskumu je časť národnej kultúrnej pamiatky Hrad s areálom – obytná budova II. v Oravskom Podzámku, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 237/19 (ďalej len „predmetná NKP“). Výskum bol spracovaný na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Žilina KPÚZA-2018/14896-3/59812/PIE zo dňa 1. 8. 2018 vydanému k zámeru na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky – Hrad v Oravskom Podzámku, obytnej budovy II, tzv. administratívneho traktu na základe žiadosti vlastníka Oravského múzea P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne.

Predpísaný pamiatkový výskum bol definovaný ako predstihový architektonicko-historický sondážny výskum objektu za účelom za účelom vyhodnotenia stavebného vývoja, overenia pamiatkových hodnôt jednotlivých častí, konštrukcií, prvkov, detailov, povrchových úprav, umeleckej výzdoby. Súčasťou výskumu mal byť aj archívny výskum. Zároveň bol predpísaný reštaurátorský výskum zameraný na zhodnotenie technického stavu omietkových vrstiev, ich stratigrafie a prípadnej maľovanej výzdoby, zhodnotenie stavu kamenných prvkov a sekundárnych zásahov na fasáde. Architektonicko-historický výskum mal byť realizovaný v súčinnosti s reštaurátorským výskumom.

Výskumná dokumentácia bola spracovaná ako 1. etapa prípravnej dokumentácie pre budúcu komplexnú rekonštrukciu fasád obytnej budovy II., ktorých stavebno-technický stav je narušený. Nepreskúmané boli časti fasády, ku ktorým nebolo možné postaviť mobilné lešenie.

Obytná budova II. – tzv. administratívny trakt stojí v dolnej časti nádvorja 2. predhradia na prudko klesajúcom svahu. Nadväzuje na hradnú kaplnku a Thurzov palác. K staršej stredovekej hradbe bola pristavaná neskororenesančná budova so vstupnou bránou do hradu s prejazdom v južnom krídle. Budova bola po požiari v roku 1800 výrazne upravená, vrátane klasicistického výrazu fasád. Na konečnej podobe skúmaného objektu sa podpísala romantická obnova hradu z prelomu 19. a 20. storočia, a najmä pamiatková obnova z druhej polovice 20. storočia.

Výskum identifikoval stredoveké, renesančné, klasicistické a novodobé murivá a omietky. Inventarizačný súpis sond a nálezových situácií je spracovaný v prehľadnej tabuľke s fotografickou dokumentáciou. Rovnako je spracovaný aj inventarizačný súpis hodnotných detailov a prvkov. Definovanie pamiatkových hodnôt je stručné, ale dostatočné v rozsahu historickej, architektonickej a umelecko-historickej hodnoty. Autori požadujú realizovať prípadné výkopové práce pod archeologickým dohľadom. Iné požiadavky na ďalšie výskumy nie sú uvedené.

Návrh ochrany, obnovy a prezentácie predmetnej kultúrnej pamiatky:

Návrh obnovy požaduje zachovať historické konštrukcie, pôdorys a dispozíciu stavby. Nepripustné sú prístavby a dostavby, vytváranie nových priechodov a schodísk. Jednotlivé hodnotné prvky a detaily sa majú reštaurátorsky konzervovať, čiastočne reštaurovať, odbornoremeselne alebo umelecko-remeselne obnoviť. Pri obnove fasád umelecko-remeselným spôsobom tradičnými technológiami je určujúca obnova okolo roku 1800. V rámci obnovy sa navrhuje odstrániť zvyšky novodobých cementových omietok, historické plochy reštaurátorsky konzervovať, opadané plochy doplniť novou omietkou s rovnakou skladbou, celú plochu zjednotiť novým náterom podľa výsledkov reštaurátorského prieskumu. Na fasáde západného krídla sa požaduje doskúmať zvyšky iluzívneho kvádrovania, ktoré je možné plošne rekonštruovať v novej omietke umelecko-remeselným spôsobom.

Formálne pripomienky:

- doplniť číslovanie strán,
- doplniť popisy hodnotných prvkov, ktoré sú neúplné, na viacerých miestach sú nedokončené vety,
- do inventarizačného súpisu doplniť plastiku nad nápisovou tabuľou,
- zjednotiť návrh obnovy strieľne – v popise je uvedený spôsob obnovy „konzervácia“, v kapitole návrhu obnovy je aj „reštaurovanie maľovaného lemovania“,
- opraviť predmet výskumu na viacerých miestach v texte - opakovane sa vyskytuje „kaplnka“, nie „obytná budova II“,
- doplniť chýbajúcu prílohu č. 1 – archívny výskum,
- do zoznamu bibliografických odkazov doplniť citácie predchádzajúcich výskumných dokumentácií citovaných v texte.

Obsahové pripomienky:

- v rozhodnutí je stanovené, že architektonicko-historický a reštaurátorský výskum sa majú realizovať vo vzájomnej súčinnosti, ale z výskumnej dokumentácie nie sú známe výsledky reštaurátorského výskumu, čo je zásadný poznatok pre stanovenie návrhu obnovy. Komisia požaduje doplniť výsledky reštaurátorského výskumu (R. Boroš: Návrh na reštaurovanie pamiatky. Administratívny trakt. Oravský Podzámok – Oravský hrad, 2018) a na jeho základe doplniť a konkretizovať návrh obnovy fasád.
- vo výskumnej dokumentácii nie je vyhodnotená pamiatková obnova fasád realizovaná v druhej polovici 20. storočia, jej metóda, rozsah a forma, ako aj jej súčasný stav. Tieto poznatky považuje komisia za dôležité pre stanovenie celkovej koncepcie a metodiky návrhu obnovy a je potrebné ich doplniť. Potrebné údaje a dokumenty je možné dohľadať v Archíve PÚ SR.

Záver:

Predložená výskumná dokumentácia pod názvom „Oravský hrad NKP, budova obytná II., architektonicko-historický výskum fasád“, po doplnení chýbajúcich častí a oprave uvedených nedostatkov bude spĺňať odborné a formálne náležitosti v zmysle pamiatkového zákona, ako aj požiadavky rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Žilina, a bude môcť slúžiť ako odborný podklad pre výkon štátnej správy krajského pamiatkového úradu v zmysle pamiatkového zákona.

Vydanie stanoviska Pamiatkového úradu SR nenahrádza záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona.

S pozdravom

Pamiatkový úrad
Slovenskej republiky
Cesta na Červený most 6
814 06 Bratislava

PhDr. Katarína K o s o v á
generálna riaditeľka

Príloha:

Dokumentácia pamiatkového výskumu

Na vedomie:

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne
KPÚ Žilina

Číslo konania: KPUZA-2019/19992-3/74249/PIE
Vybavuje/telefón: Mgr. Jana Piecková, 041/245 28 24
Žilina, dátum: 16.09.2019

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina, ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) na základe žiadosti Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín **rozhodol** podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona **o návrhu na reštaurovanie nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky – HRAD v Oravskom Podzámku**, súpisné č. 1, parc. č. 1, k. ú. Oravský Podzámok, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/1-26, a to konkrétne pamiatkového objektu – **STAVBA OBYTNÁ II. (tzv. administratívny trakt)**, ktorá je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísaná pod číslom **237/19** takto:

schvaľuje

predložený návrh na reštaurovanie „**Oravský hrad – administratívny trakt – ÚZPF č. 237/19, Oravský Podzámok 1 – Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie vybraných kamenných architektonických prvkov v exteriéri**“ (ďalej len „Návrh na reštaurovanie“), ktorý vypracoval Mgr. art. Ondrej Lipták v roku 2019.

Krajský pamiatkový úrad Žilina k predloženému návrhu na reštaurovanie určuje podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona nasledujúce podmienky:

1. Reštaurátorské práce na kamenných prvkoch zosúladiť s prácami na obnove fasády objektu.
2. Rozsah rekonštrukcie poškodených alebo chýbajúcich častí kamenných prvkov bude určená na kontrolnom dni za účasti reštaurátora a Krajského pamiatkového úradu v priebehu reštaurovania – po ich očistení.
3. Farebnosť portálov bude zhodná s farebnosťou fasád. Erby s nápisovou doskou a levá hlava na juhovýchodnej fasáde objektu zostanú po reštaurovaní vo výraze kameňa.
4. Štukovú výzdobu ostení portálu na juhovýchodnej fasáde obnoviť v rámci obnovy fasád objektu.

ODÔVODNENIE

Krajskému pamiatkovému úradu Žilina bola dňa 02.09.2019 doručená žiadosť Oravského múzea P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín o vydanie rozhodnutia o návrhu na reštaurovanie exteriérových kamenných článkov stavby obytnej II. (tzv. administratívneho traktu), ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 237/19.

Predložený návrh na reštaurovanie sa týka reštaurovania národnej kultúrnej pamiatky, preto Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodoval podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona, v ktorom je uvedené: „Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné rozhodnutie o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie; o správe z reštaurátorského výskumu môže vydať samostatné rozhodnutie“. Reštaurovanie národnej

kultúrnej pamiatky alebo jej časti je v zmysle § 33 ods. 1 pamiatkového zákona „osobitným druhom obnovy“.

Dňom doručenia podania bolo začaté správne konanie v súlade s § 18 ods. 2 správneho poriadku. O začatí správneho konania v súlade § 18 ods. 3 správneho poriadku boli upovedomení známi účastníci konania oznámením č. KPUZA-2019/19992-2/70069/PIE, zo dňa 02. 09. 2019 a zároveň v súlade s § 3 ods. 2 a § 33 správneho poriadku im bolo umožnené uplatniť návrhy a pripomienky, vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie, spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. V lehote určenej krajským pamiatkovým úradom podľa § 27 ods. 1 správneho poriadku neuplatnili svoje pripomienky.

Krajský pamiatkový úrad Žilina predložené podanie preskúmal a na základe dostupných podkladov podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona vo výrokovej časti rozhodnutia predmetný návrh na reštaurovanie schválil. Predložený návrh na reštaurovanie Krajský pamiatkový úrad Žilina posúdil po obsahovej a formálnej stránke a konštatuje, že bol vypracovaný v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o zámere na reštaurovanie predmetnej národnej kultúrnej pamiatky č. KPUZA-2018/14896-3/59812/PIE, zo dňa 01.08.2018.

Vrstvy nevhodných cementových tmelov a sekundárnych doplnkov na kamenných článkoch je nutné komplexne odstrániť a sanovať poškodenú kamennú hmotu v zmysle predloženého Návrhu na reštaurovanie. Reštaurovanie kamenných prvkov bude súborom konzervátorských a rekonštrukčných prác tak, aby najväčšie výpadky a deštrukcie boli opravené, a zároveň aby výsledná prezentácia nebola rušivá. V priebehu reštaurovania je potrebné zvolávať priebežné kontrolné dni z dôvodu spresnenia metodiky a výslednej prezentácie pamiatky. Na kontrolnom dni po očistení kamenných prvkov od sekundárnych úprav bude jednotlivo určený rozsah ich tvarovej rekonštrukcie. Cieľom obnovy nie je 100% doplnenie chýbajúcej hmoty kvôli zachovaniu hodnoty veku a patiny pamiatky. Z dôvodu konzistentnej prezentácie celej architektúry objektu budú portály opatrené náterom v rovnakom odtieni ako fasáda. Kamenný erb s nápisovou tabuľou a levia hlava budú prezentované tak ako v dobe ich vzniku určil ich autor – vo farebnom výraze kameňa s potrebou precízneho farebného upravenia reštaurátorských tmelov.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako znie výrok tohto rozhodnutia. Rozhodnutie je vydané z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a nie je podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, nakoľko sa jedná o reštaurovanie ako osobitný druh obnovy, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia stavebného zákona.

Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t.j. na Krajskom pamiatkovom úrade Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina. Odvolacím orgánom je Pamiatkový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie č. 1692/7, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36145106
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina, IČO: 37808427